

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Rákóczi-utca 10 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

Zrinyi ünnepi emlékbeszéd

Írta és a Szigetvári Olvasó-Egyletben folyó hó 6-án elmondta: **TOLNAI BERTALAN** róm. kath. lelkész.

„Édes és dicsőséges a hazáért meghalni.“

Mikor még kis gyermek voltam és először hallottam az iskolában a szigetvári Zrinyi Miklósnak dicsőséges tetteit, valami titkos érzemény kelt szívemben. Azt gondoltam, így voltunk valamennyien. Azt a titkos érzeményt megnevezni nem tudtuk és most sem tudjuk, de úgy éreztük, hogy Zrinyi Miklós nevének hallatára kigyúlt az arcunk, tüzes pezsgésbe jött a vérünk, megacélosodtak izmaink, kifeszültek idegszálaink, kiegyenesedett egész természetünk, és mintha ott álltunk volna a szigeti várban a hős Zrinyi Miklós mellett és vele együtt halomra szörtük volna a pogány törököt.

S mi lett e titkos érzeményből az évek multával, mikor kinek-kinek a saját munkaköre és hivatása szerint módjában állott megismerni a szigetvári Zrinyi Miklós jellemét, egyéniségét.

E titkos érzeményből egy megszentelt oltár lett, a mely oltáron a szigeti Zrinyi Miklós áll.

A csepkőbarlangokban a mindenható Istentől beruházott természet üzi csodás játékát, mikor a cseppfolyós testeeskék aláhullását megakasztja és az egymásra hulló folyékony szemecskéket kövekké alakítja.

Az a sok cseppecske, a mely a mi szívünk barlangjába hullott, a melyet a jó tanítók és nevelők, a történelem és nemzeti költészet csöpögtettek belénk, szintén kövé alakultak, egy egész oltárrá, amely oltárra reá van helyezve a nagy hősnek jellege, egész egyénisége, a mely oltár előtt ma ünnepet tartunk.

„Ami nagy, szívet-lelket érdeklő és hatása századok multával is kiemelkedik a mindennapi élet parányiságaiból.“ — Ilyen nagy, ilyen szívet-lelket érdeklő, ilyen a mindennapi élet parányiságaiból kiemelkedő történelmi esemény évfordulójának előestéjén

gyültünk egybe. Hoztunk-e ünneplős szívet? Hoztunk-e kegyeletes érzelmeket? Hoztunk-e háladatos lelkületet, mert csak ünneplős szívet, kegyeletes érzelmekkel, háladatos lelkülettel lehet a mai estén megjelenni; csak így lehet a szigeti vár környékén a mai estén időzni és elmerengeni, csak így lehet a mult felé visszatekinteni.

Érezzük-e, hogy a levegő, a melyet ma beszívunk itt, a vár körül, negyed fél száz évvel ezelőtt hős vértanuk vérének páráival volt terhelve; azon vértanuk vérével, kik a szigeti vár védelmében ontották véréket. *Mind hősök ők, mind vértanuk!*

Merünk-e közeledni ez óriások felé? Mikor Mózes meglátta azt a nevezetes égő csipkebokrot, feléje közeledett, de szózat hallatszott: „Vesd le saruidat, mert a hely, ahol állsz, szent.“

A szigeti vértanuk emléke is ilyen égő csipkebokor, amely világít és melegít, folyton ég, de el nem ég.

Szózat hallik ebből is. Vessük le sarunkat! Vessük le a hétköznapi szenny ruháit! Vessük le lábbelinket, amellyel oly kegyetlenül taposunk a szigeti hősök véréből megszentelt göröngyöket. Vessük le ezt az eltorzított, meghamisított, modernséggel kacérkodó világnézetet. Vessük ki szívünkéből a gyűlölséget és haragot, vessük ki szívünkéből a kevélységet, lenézést, mások megvetését, bocsássunk meg mindenkinek, aki ellenünk vétkezett, felejtsünk el minden bünt, csak kettőt nem: *Az Isten és haza ellen elkövetett bünt nem lehet elfelejteni addig, míg nagy vezeklés árán jóvá nem teszi a bűnös a hibáját, mert az Istenért és a szorongatott hazáért haltak meg a szigeti hősök.*

Visszaemlékezés estéje van. Lelki szemem előtt mintha látnám ez évforduló előestéjén a szigeti hősöket bent a belső várban. Szemeiket a keresztre szegezik, melyet Zrinyi állított fel a várban, mert holnap annak tisztességéért akarnak utolsó leheletükig harcolni, aki a keresztfán meghalt szabadságunkért.

Elvehetik kincseiket, elvehetik életüket, de magukat meg nem adják.

Ők még haldokolva is kardot akarnak

a kezökben tartani, még haldokolva is halált akarnak osztogatni a pogány töröknek. Megesküdtek, a „nagy Isten nevére, hogy ők kívánnak különösen a legjobb Istennek s a végső szükségre szorított édes hazának hüen, állandóan, derült arccal, vérük ontásával, halálukkal, fejük elvesztésével szolgálni.“ (221. l. Német Béla.)

Megesküdtek, hogy vezérükhöz hívek lesznek. A vezér pedig utolsó perceiben méltó akar lenni vitéz életéhez.

A halálra kész kised csapat együtt van az utolsó ójszakán 1566. szept. 6-án. Az ellenség már 6-án reggel összehordott minden éghető anyagot a cseppnyi kis belső váracska falai köré, a vár falait óriási lángnyelvek nyaldosták ugyanarra, hogy a fal már izzó parázssá lett.

A kis váracskaiban leirhatatlan a szenvedés. Megszabadulhattak volna a kínzó élet gyötrelmeitől, hisz a halált úgy sem kerülhették el, de ez nem lett volna méltó a hősökhöz; őket, úgy látszik, a sok testi és lelki szenvedés nem hogy elgyöngítette volna, hanem inkább csodálatos módon megerősítette, mert ők, mint hősökhöz illett, az ellenséggel még egyszer farkas szemet akartak nézni.

A ki a halálát várja az szomorú szokott lenni, azon a halál hideg verejtéke szokott gyöngyözni, az aggodalommal, az félelemmel szokott a jövő elé tekinteni. A szigeti vár kised csapatán nem a félelem és szomorúság tanyázik,

„Mert mindenik csak alig várja azt az időt, Amikor Istenhez bocsáthassa lelkét.“

„Mert jobban kívánják ők a sebeket, Melyek által égbe eresztik lelküket.“

Megszentülve a hit és haza iránti szeretettől lelki szemek előtt föltűnik a vértanuság hervadhatatlan koronája. Ilyen szent érzeményekkel töltik az 1566. évben a szept. 6. és 7-ike közötti éjszakát.

Hallottam már többektől, hogy nem szeretik, ha ilyenkor elmondják a szónokok az 1566-ik évi szeptember 7-én lejátszódott események történetét, mert már annyiszor elcsépezték. — Én sem akarok senkit untatni ezzel, de nem tudom elkerülni azt a csodás

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Az összes őszi újdonságok nagy választékban raktárra érkeztek

Különlegességek egyes divatruhák valamint

kosztüm és blousbársonyokban

DEUTSCH DÁVID FIA

DIVATÁRUHÁZÁBAN

SZIGETVÁR

ZRINYI-TÉR 2. SZÁM

szép körülményt, amely tulajdonképen a szigetvári Zrinyi Miklósnak egyéniségét oly bámulatosan vonzóvá és hősiessé, dicsőségessé teszi, amely őt kiemeli a többi hősök sorából, amely az ő tiszteletének oly különös kedvességet és fényességet kölcsönöz, azt a körülményt, amely az ő halálára belőlünk nem a fájdalomnak könnyeit sajtolja ki, hanem, amely ajkunkra varázsolja a ritmikus szavakat: „Mily édes és dicsőséges a hazáért meghalni!”

Szeptember 7-én már kora hajnalban díszbe öltözött. „Rövid dolmányban, sötét kék mentében, kócsagtollas, gyémántbogláros kalppal, hosszú, nehéz aranylánccal a nyakában, karperecek a kezén; felöltözött, mintha menyegzőre menne.” Selyemzacs-kóban 100 aranyat varratott és a zsebébe tette. Beszédet intézett a várórséghez, amely úgy felgyújtotta a halálra kész kis csapatot, hogy leszórták magukról páncéljaikat és alig várták, hogy szent hitükért, édes hazájokért a halál torkába rohanjanak.

A váraeska kapuja előtt álltak ők belülről, kint pedig a válogatott török sereg állott ostromra készen.

A várban a kapu előtt volt elhelyezve egy nagy ágyu megtöltve lánccal és vasdarabokkal, ólommal meg golyókkal. A lelkesülés hevében Zrinyi kinyitotta a kaput, mire eldőrdült az ágyu és megtisztította az utat Zrinyi előtt. Kirohant a várórség, valami tulvilági erő és bátorság szállotta meg őket, osztogatták a halált minden oldalról a pogány töröknek. Zrinyi kezében egy kard és egy pisztoly volt. A pisztollyal előbb egy török főembernek az életét vette el, aztán kardjához nyult, amellyel első hadi dicsőségét szerezte, és most utoljára is sok töröknek adott vele halálos csapást, míg végre őt is egy golyó mellbe találta, elborította a vér, de ő azért továbbküzdött. A küzdelem nem tartott sokáig, mert jobb halántékán érte egy golyó és megkapta a hadverő Istentől az égi koronát.

Talán sokan nem hallgatták szívesen, mondogatták magukban, hogy ezt úgy istudjuk.

Én mégis elmondtam, mert úgy éreztem, hogy a nagy Zrinyi Miklósnak ezt a dicsőséges hadi tettét legalább ilyenkor *fel kell újítani*; úgy érzem, hogy ezen dicsőséges mult megérinti a lelkünket; úgy érzem, hogy ennek a halhatatlan eseménynek említésekor megjelenik köztünk a szigetvári Zrinyi Miklósnak és dicső társainak szelleme; úgy érzem, hogy ezen emlékezés lelkesedést szül.

Mi a lelkesedés? „*Multak emléken tette lobbanni*” — mondja Kölcsey. „Themisokles a maratoni győző oszlopánál sirt, Cacsar Herakles szikláit könnyel öntöze.”

Mit tegyünk mi itt a szigeti hősnak váránál? *Tegyünk szent fogadalmat! Esküdjünk meg a nagy Isten nevére, hogy azt a szent hitet és azt a szorongatott hazát, a melyért a szigeti hősök küzdöttek és meghaltak, mi is meg fogjuk védeni.*

Ne hullassunk könnyeket az elesett hősök fölött, hanem sirjunk és keseregjünk a mi tettünk miatt.

Vigyázzunk, mert Zrinyi szelleme megszólal: „Nép, mi vagy? Hol a bizonyág, hogy reánk kegyelettel emlékezel. Hol van a hit, a melyért mi meghaltunk.

Hitért és hazáért meghalni! Óh, hol vannak azok a dicső hősök!

Kérdezem, melyik szebb, melyik édesebb, melyik dicsőségesebb: a hazáért élni-e, vagy meghalni.

Ugy gondolom, hogy a kettő egy, mert aki úgy tud élni a hazájáért, mint Zrinyi élt, az meg is tud halni érte, mint Zrinyi meghalt.

Éljünk tehát a hazáért úgy, hogy meg is tudjunk halni érte.

Vagy nincsen nekünk hazánk, amelyért élni és meghalni érdemes volna.

Igen, van nekünk hazánk; vannak e hazában dicső emlékeink; vannak e hazában kincseink, de mintha ez a haza, mintha ezek az emlékek, mintha ezek a kincsek nem volnának a miénk.

Nem a mienk már többé ez a haza! Nagy átkokat mondtak már ezen alkalommal a fekete-sárga lelkű osztrákokra a szónokok, de tisztelt Polgártársak, higgyük el, hogy bármennyire megérdemlik is ezek a gonosz szomszédok ezen átkokat, mégis magunk vagyunk jó részben okai a mi siralmas helyzetünknek.

Hisz *önfiai* adták el ezt a hazát!

A fiu eladja a saját anyját. *Micsoda természetellenes cselekedet ez!*

A természetellenes bűnöket hazai, törvényeink hivatalból üldözik; a természetellenes gonosztevőket, bűnösöket hivatalból vád alá helyezik és megbüntetik. Megkapták e már ezek a közismert bűnösök megérdemelt büntetésüket?

Szegény hazám! Ugy jártál, mint az asszony, ki megdermedt viperákat melengetett kebelén és a viperák feléledve hálából az asszonyt halálra sebeztek.

A fiu eladta anyját. — A borzongó hideg fut végig rajtam e kijelentés hallatára. Pedig úgy van! Nem a miénk már igazán ez a haza. Nem a magyar rendelkezik többé ebben az országban, hisz elő sem szabad hozni már olyan *nemzeti* intézménynek törvénynek a megvalósítását Magyarországon, amit Bécsben már előre jóvá nem hagytak. Azt pedig, amit Bécsben kezdeményeztek, keresztül kell vinni és csak is úgy kell megvalósítani, amint ott akarják, ha tisztára koldusbotra jut is ez az ország. A fő gonosztevők nem Bécsben vannak, hanem ebben az országban mindazok, akik erre vállalkoznak és bárminő módon, vagy alakban segédkezet nyújtanak.

A fiu eladta anyját. Nem a nemzet intézi már a saját életét, és még azt sem mondhatjuk, hogy jogait úgy rabolták el tőle idegenek. **Bár úgy rabolták volna el, legalább nem kellene szegyenkezni miatta,** mert ha valakitől ellopnak valamit, arról az nem tehet; amiatt nem kell neki szegyenkeznie. De ezt a hazát úgy adták el.

Ezt a bűnt soba le nem tudják vezekelni. Azoknak a gonosztevőknek, de még az unokáiknak a hátralevő élete sem elég ekkora bűn jóvátételére, ekkora bűn levezelésére.

De nem is tudnak vezekelni, meg nem is akarnak. **A vezeklésnek, a bűnbántalmak legelső feltétele, alapja, a bűnnek a töredelmes beismerése, bevallása.**

A míg a bűnös védi hibáját, sőt jó napidijért hamis tanukat fogad maga mellé, kiket a legizletesebb ételekkel táplál és pezsgővel itat; a míg a bűnös saját magának

és bűntársainak, meg a hamis tanuknak védelmére szuronyos csendőröket, meg fegyveres katonaságot kap; a míg a bűnös hamisan megesküszik ártatlanságának bizonyítására, addig bűnbánatról szó sem lehet.

Nép, mi vagy? Hol a haza, amit Árpád elfoglalt, Szent István megalapozott, felépített és a dicső hősök soraiban a szigetvári Zrinyi Miklós is védelmezett.

„Hazám dicső nagy ősei,
Ti földetrazó viharok,
Ti egykoron a porba hullott
Európa homlokán tomboltatok“

(Petőfi)

És mi nyögünk, mi keseregünk. Igen, mert a hazaszeretet tüzét ma egyesek szinte hivatásszerűen kioltani merészelik. Manapság merik már újságokban, röpiratokban, gyűléseken hirdetni egyes állásnélküli jól fizetett szájhősök, hogy a haza csak üres fogalom, hogy ott a haza, ahol jó üzleti tér van, a melyet csak addig kell becsülni, a míg ki lehet használni. Vakmerően merik hirdetni, hogy ők nemzetköziesek, hogy ők az egész világot, a földgolyónak minden egyes országát a saját hazájuknak tekintik.

Pedig, amint az Isten egy szívnek csak egy keblet teremtett, úgy egy embernek, egy nemzetnek a számára csak egy hazát alkotott, mondja Kölcsey.

Minden göröngy, minden kő, minden fa, minden kis viskó, amely dicső őseink emléket őriz bennünk, jobban tette lobbant bennünket, mint akármilyen idegen hősiesség. A kinek nincs kegyeletes szíve az ilyen emlékek iránt, annak nincsen honszerelme.

Szabadon merik hirdetni, hogy az embernek az egész világ hazája.

Lehethéges ez? Lehet-e az embernek az egész világ hazája? *Nem!*

„Egész világért, egész emberiségért meghalni, csak egy Isten tehető; ember meghal háznépéért, hazájáért, halandó szív többet meg nem bír.“ (Kölcsey)

Mi hát az a haza? Az a föld, amelyen születettél, amelyet őseink vérökkel szereztek és védelmeztek a te számodra, az a család, amelyben a kis gyermek oly meleg szeretettel hallgatja őszbeborult öreg szüleinek térdein a mi dicső őseinknek világra szóló tetteit.

Kicsiny a mi hazánk ezen a földtekén, de legyen annál nagyobb a mi hazaszeretetünk, hisz a szeretet nem a tárgy nagyságától függ, hanem annak kedvességétől, értékétől.

Már pedig a mi hazánk kedves, a mi hazánk értékes. *Vagy nem kedves, nem értékes az a vér, az az élet, amit apáink érte adtak.*

Mélyen tisztelt ünneplő közönség! A pénz, a birtok, a vagyon az uralom mások fölött, az egyeseknek sajátja; de a haza dicsősége az mindnyájunké, mert ezért a hazáért nem csak koronás fők és fényes palotáknak hatalmas urai hullatták véréket, hanem ott harcoltak a dicsőség mezején a nép fiai is, ott harcoltak a viskók, kunyhók lakói is.

Igen a haza mindnyájunké; igen közös kincsünk a hazai dicsőség; közös kincsünk a szigetvári Zrinyi Miklós. Közös kincsünk ez a haza, amelyen apáink vére folyt és a melyet örökségképp reánk hagytak.

Polgártársak! Ne feledjük ezt a szót, örökség! Nem mi szereztük, úgy kaptuk!

Nekünk csak kegyelettel, háladatos szívvel meg kell öríznünk ezt az örökséget. Jaj nekünk, ha hálátlanok vagyunk. A meg nem hálált örökségen átok van!

Akarjuk, hogy áldás legyen. Akkor szívjuk tele tudónket a Zrinyi szellemével, hadd esergedezzenek a Zrinyi vére a mi ereinkben!

Akarjuk, hogy áldás legyen; akkor adjuk oda szívünket, adjuk oda eszünket, adjuk oda erőnköt, adjuk oda akaratunkat a haza szolgálatába, mert az nem lehet, hogy ész, erő és oly szent akarat, hiába sorvadozzanak egy átok sulya alatt. Még jönni fog egy jobb kor, mely után ez az imádság epedez százazrek ajakán:

„Isten áldd meg a magyart,
Jó kedvvel, bőséggel;
Nyujts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel“;

mert mi hisszük, mert mi valljuk, mert mi átérzük és átéljük ezt a nagy igazságot, hogy

„A nagy világon e kívül
Ninesen számunkra hely;
Áldjon, vagy verjen sorokozó:
Itt élünk és meghalunk kell.“

POLITIKAI HELYZET

A király Bécsben.

Öfelsége két hónapi nyaralását befejezte s vasárnap délután két óraker Ischlből visszautazott Bécsbe. A király este hét óraker érkezett Bécsbe, ahol ünnepélyesen fogadták.

A katolikus autonómia.

A kultuszminisztérium már teljesen elkészült a katolikus autonómiáról szóló törvényjavaslattal és Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter e nagyfontosságú törvényjavaslatot a Ház legközelebbi ülései egyikén fogja betervezni.

Köztársasági párt.

Az ország különböző vidékeiről egy értékes, harcos kis csapat zarándokolt fel a fővárosba a mult szombatán, hogy bátor, önértetes elhatározással tegyen hitvallást köztársasági érzülete mellett. — Minden feltűnést kerülve vonultak be a köztársasági érzelmű polgárok küldöttei a Rákóczi-uton levő Wurglits-féle vendéglő külön helyiségébe, ahol az alakuló gyűlést tartották. Vezérük a kilencvenöt éves galambösz Szappanos István volt, aki bejelentette, hogy a 98 esztendő Madarász József levélben csatlakozott az Országos Köztársasági párt megalakulásához. Két órai tanácskozás után egyhangulag kimondották a köztársasági párt megalakulását. Diszelnökké Szappanos Istvánt, elnökké dr. Nagy Györgyöt, alelnökké dr. Espersit János ügyvédet, Jánosy Zoltán református lelkészt és dr. Szacsay Gyula ügyvédet választották meg. Az első nyilvános közgyűlést április 14-én tartja a párt Makón. A köztársaságiak testületileg

kivonultak Petöfi szobrához, Kossuth mauzoleumához, ahol koszorút helyeztek el. Végül megkoszorúzták Martinovich Ignác kivégeztetésének a helyét is.

Duchon ügyvéd és Hegyessy főszolgabíró sajtópere.

Esküdtszéki tárgyalás.

Fölmentő ítélet.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, szeptember 13, 14 és 15-én.

Bennünket szigetváriakat, de az egész vármegyét is érdeklő szenzációs sajtópert tárgyalta ma a pécsi esküdtbiróság. Hegyessy János szigetvári főszolgabíró és Duchon Ödön szigetvári ügyvéd, volt országgyűlési képviselő harca került az igazságszolgáltatás elé, amelynek gazdag anyaga szomorú képekét tár fel a szigetvári járás közigazgatásának életéből. Évek óta állanak egymással szemben Hegyessy főszolgabíró és Duchon ügyvéd. Ez utóbbi, hogy az ádáz harcnak véget vessen, lapunkban összegyűjtötte s bokrétába kötötte Hegyessy János főszolgabíró elleni vádjait s átadta a nagy nyilvánosságnak. Hegyessy János főszolgabíró pedig a vádak sulya alatt a bírósághoz menekült segítségért. A sajtóper tárgyalása ma délelött 9 óraker vette kezdetét. Megjelentek a tárgyaláson az ellenfelek is s mintegy 80 beidézett tanu. Finkey Pál tárgyalási elnök körültekintően és bámulatható ügyességgel vezeti a tárgyalás menetét s így gyors egymásutánban pörögnek le a tanuvallomások.

A tárgyalásról részletes tudósításunk a következő:

Az esküdtbiróság.

Az esküdtbiróság a következőké alakult meg: Finkey Pál elnök, Vodiczka Ferenc és Erdélyi Oszkár szavazóbírák, Klausz Endre kir. ügyész, Záhonyi Aladár dr. törvényszéki jegyző, jegyzőkönyvvezető. Esküdteknek kisorsoltattak: Gadó Antal, Póth Vilmos, Herfeld Gyula, Günsberger Lipót, Reinfeld Károly, ifj. Dömel Nándor, Viasz Béla, ifj. Éder József, Kapás Nagy Mihály, Horváth János, ifj. Lakatos József, Kutyánszky Sztankó és pótesküdték Novák János és Lelkes János.

Hegyessy János főszolgabírónak dr. Hajdu Gyula pécsi ügyvéd volt a képviselője, míg Duchon Ödön ügyvédet Kelemen Mózes dr. védte.

A vád.

Duchon Ödön két rendbeli nyomtatvány utján elkövetett rágalmasz vétségével vádolva került az esküdtbiróság elé. Ugyanis a Délsomogy és a kaposvári Somonyi Napló című lapban „Ki a hazug“ címmel cikkeket írt, amelyekben Hegyessy János főszolgabírót hazugsággal vádolja és azt állítja, hogy nem méltó az állására.

A főbíró elleni vád 10 pontból áll, melynek főbb részei: Részegeskedés,

brutálítás, megvesztegetés, katonaszabandítás, hivatalos hatalommal való visszaélés, embervadászat, hazudozás és mindeneknek letagadása.

Ezek azok a vádak, amelyek miatt Hegyessy János szigetvári főszolgabíró feljelentette Duchon Ödön ügyvédet.

Az ügyész nem vette át a vád képviselőjét.

Elsőnek Duchon Ödön vádlottat hallgatja ki Finkey Pál elnök. Duchon Ödön elmondja, hogy nem érzi magát bűnösnek. Közöshajnak engedett és közérdeket vélt szolgálni, amikor az igazságot megírta, mert a főszolgabíró basáskodása elviselhetetlen volt már az egész járásban. Mindent amit megírt, kívánja és tudja is bizonyítani, kéri a bizonyításnak elrendelését.

Hegyessy János főszolgabíró főmagánvádló fenntartja a vádakot.

Kelemen Mózes dr. védő két rendbeli cselekményt kíván bizonyítani s e szerint csoportosítja a vádakot és tanukat.

Hajdu Gyula dr. előterjeszti az ellenbizonyítékokat és mindent tagad. Végül annak bizonyítására, hogy Hegyessy János főszolgabíró népszerűségnek örvend a járásban, a legkülönbözőbb társadalmi foglalkozásuak meghallgatását kéri.

A valódiság bizonyítása.

A törvényszék ezután visszavonul tanácskozásra. Fél tizenkét óraker hirdeti ki Finkey elnök a törvényszék végzését, mely szerint a bíróság elrendeli a valódiság bizonyítását. Elrendelte még a bíróság az eddigi bünperiratok felolvasását s nem rendelte el végül a bejelentett erkölcsi tanuk kihallgatását sem.

Hajdu Gyula dr. semmiségi panaszt jelentett be.

Ezután az elnök a tárgyalást délután 3 órára halasztotta.

A délutáni tárgyalás.

A délutáni tárgyalást Finkey Pál elnök 3 óraker nyitotta meg s nyomban rátértek a tanuk kihallgatására és csekély kivétellel majd minden tanu terhelően vallott a főbíró ellen.

Második nap.

Ismét reggel 9 óraker kezdődött a tárgyalás és délig tartott, délután 3-tól pedig esti fél 8-ig. Ez a nap is izgalmas volt és Hajdu Gyula ügyvéd vádbeszédjével fejeződött be. Ezután elnök az ülés folytatását vasárnap d. e. 9 órára tüzte ki.

Harmadik nap.

Ma délelött dr. Kelemen Mózes ügyvéd remek védőbeszéde után, mint tudósítónk táviratozza **Duchon Ödönt az esküdtbiróság fölmentette.** S ezzel bebizonyult, hogy Hegyessy főbíró tagadásaival szemben Duchon Ödön állításai beigazolódtak.

H I R E K.

— **Főtanfőügyelői kinevezés.** *Zichy* Gyula pécsi püspök *Wajdits* Gyula pápai prelátnak, prépost-kanonok, egyházmegyei főtanfőügyelőnek utóbbi állásáról történt lemondása folytán a főtanfőügyelői állásra a somogy megyei származású *Igaz* Béla dr. székesegyházi kanonokot nevezte ki.

— **Mennyi adó folyt be?** A pénzügyigazgató terjesztette elő jelentését, mely szerint az elmúlt hónapban egyenes adó befizetett:

a kaposvári adóhivatalnál	169135.79 K
a szigetvári	126836.71 „
a csurgói	71846.73 „
a lengyeltóti	62469.36 „
a marcalii	101616.35 „
a nagyatádi	108166.45 „
az igali	155954.76 „
a tabi	89237.37 „
összesen	885258.41 K

Egybehasonlítva ezt az eredményt a múlt év ezen havának eredményével, folyó évi augusztus hónapban 12201 koronával több adó fizetett be.

— **Kilötte egy kis fiú szemét.** Megrendítő szerencsétlenség történt a véletlen folytán a múlt napokban. Ugyanis *Mozsgai* Gusztáv helybeli kanizsai utcában lakó eszmadia mesternél alkalmazásban lévő *Kovács* József 18 éves eszmadia legény, a nem rég vásárolt flóber pisztolyával a műhely ajtóból az utcára egy akácfába célt lödözött. Azonban a fa helyett az utcán játszadó *Kiss* Béla 10 éves fiú jobb szemét lötte ki. A szegény gyermeket a pécsi kórházba szállították és mint hírlik, mindkét szemvilágát elveszti. A meggondolatlan eszmadia legénytől a csendőrök a pisztolyt töltényekkel együtt elkobozták és följelentették a büntető bíróságnál.

— **Régi haragosok** voltak *Kustra* Gáspár és *Matoric* Simon drávasztári lakosok, kik az utcán találkoztak és ekkor történt, hogy *Kustra* a nála lévő vasvillával megakarta verni *Matoricot*. Ámde ez erősebb lévén, a villát elvette *Kustrától*, kit a földre tepert és ezután saját vasvillájával alaposan helybenhagyta. Bizonyára ezek után nem békülnek ki egymással a régi haragosok.

— **Balesetek munkaközben.** A baresi fűrészgárban történt a napokban, hogy egy nagyobb fatömb lerakásánál a nehéz fa *Ósóri* István munkás kezefejét teljesen összetörte. — Ugyancsak a baresi vasútállomáson tűzifa kirakásakor egyik munkás *Toll* György társa fejére ejtett véletlen egy hasabfát, mely a szerencsétlen ember fejét és arcát összezúzta.

— **Szüreti multság a Kath. Legényegyletben.** A helybeli Legényegylet f. hó 22-én táncsal, világpostával és confetti-csattal egybekötött szüreti mulatságot tart.

— **Tilos a teherkocsi forgalom** a Rákóczi utcában, de azért mégis hatalmasan megrakott társzekerek dübörögnek nap nap után azon. Még eddig nem igen akadt olyan kocsis, akit ezért följelentettek volna és érvényt szereztek volna a határozatnak. Most azonban *Sárdi* József helybeli fuvarost mégis följelentették a rendőrök, mert f. hó 9-én este erősen megrakott szekéren butort szállított azon.

— **Botrányos részeg állapotban** hevert szerdán délután a pálinkától berugva a *Kossuth* Lajos téren a gyalogjárdán *Berek* József helybeli lakos, kit megbotránkozva szemlélték a járó kelők. A berugott *Bereket* a rendőrök vették pártfogásukba és följelentették.

— **Vakok statisztikája.** A m. kir. központi statisztikai hivatal úgy a nemzetközi összehasonlító statisztika, valamint emberbaráti szempontból is, adatgyűjtést rendelt el a vakokra vonatkozólag és az 53 kérdésből álló s minden viszonyukra vonatkozó kérdőíveket a községeknek megküldte.

— **Levágta a gép az ujját.** Most csütörtökön történt *Lakócsán*, hogy *Vertkőczy* György 12 éves fiú jobbkezének mutatóujját a szecskavágó gép éles kaszája munka közben levágta. A szerencsétlenül járt fiút a szigetvári kórházban ápolják.

— **Ostornyéllel elverte** a múlt vasárnap *Csete* János basali lakos *Gróti* József ugyanottani lakost és ezáltal 8 napig gyógyuló sérüléseket ejtett rajta a beszerzett orvosi látélet szerint. Föl van jelentve a büntető bíróságnál.

— **„Posphatine Fallières“** a neve annak a tápszernek, amellyel manapság már minden agodalom nélkül lehet a gyermeket az elválasztás időszakától táplálni. E kiváló tápszer biztosítja a csontronszer fejlődését és erőteljessé neveli a gyermeket. Kapható a gyógyszerárakban dobozoként, — amely 3 hétre elegendő — 3 kor. 80 fill.-ért.

— **Számozott helyek a vonaton.** Az államvasutak igazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy német mintára számozott helyeket ad az utasoknak. A vasuti kocsik üléseit számokkal látnák el s minden utas számozott helyet kapna a pénztárnál, melyet más nem foglalhatna el. Ez az újítás azonban nálunk a vonatok túlszűfolttsága miatt bajosan vihető keresztül. Hiszen néha még a folyosók is tele vannak utasokkal, hát ezek mit fognak csinálni a számokkal? Aztán meg utközben is folyton szállnak fel utasok s mit érnek ezek a számokkal?

— **Halálos baleset cséplés közben.** Kaposvárról jelentik: *Rojecki* Franca 16 éves tót aratóleány tegnap a cséplésnél volt elfoglalva s beleesett a cséplőgép dobjába, mely mielőtt még segítségére siettek volna, levágta tőből a bal lábát. A szerencsétlen leány életben maradásához kevés a remény.

— **A dohánytermelés.** Somogy megyében már rég volt kilátás olyan dohánytermésre, mint az idén. A levelek gyönyörűen fejlődnek, szépek, épek s a beérésre is igen kedvező az idő. A szulokiak s a mikeiek pompás bevételt érnek el. Ha szeptember meleg lesz és verőfényes, napsugaras időjárás kedvez a dohányültetvényeknek, akkor az ideai dohányminőség illat és zamat dolgában is fölülmulja a tavalyi termést.

— **A háztulajdonosok figyelmébe.** Már nem először tettük szóvá lapunk hasábjain, hogy háztulajdonosaiak nem őrzik eléggé ellen lakóikat, akik a bűzös szennyvizet kihordják az utcára s ezáltal a közegészséget veszélyeztetik. Fölvizük tehát ismételt háztulajdonosaink figyelmét, hogy saját érdekükben is tegyenek annyit, hogy ezek a tarthatatlan és a közegészségre fölötte ártalmas, szépsézetű szempontból pedig utálatos állapotok mielőbb megszűnjenek.

— **Álldogáló kocsik a korcsmák előtt.** Ugy tudjuk, hogy minden korcsma ajtójára ki van függesztve a tábla, amelyen ocula nélkül is olvasható: „az uton való etetés, itatás, állongálás büntetés terhe alatt tilos.“ És mégis nem egyszer látunk állongáló kocsikat az utcán, amelyek mellett rendszeresen emberek dűledeznek és a kerekék fölé hajolva a járókelők előtt is illetlenül viselkednek. Fölvizük hát rendőreink figyelmét erre a körülményre és reméljük, hogy a közel jövőben ilyesmit már nem fogunk tapasztalni.

S p o r t.

Vasárnap — igen gyér számú nézőközönség jelenlétében — játszattott le a pécsi Testvériség S. C.-bal a hirdetett revanche mérkőzése.

A tavasszal ezt a csapatot a mi első csapatunk 7 : 1-re, II. csapatunk pedig 3 : 1-re verte, most pedig az eredmény 2 : 2 volt, ami bizonyítja a pécsiek haladását.

Változatos, itt-ott erőszakos, sőt mondhatni néha durva játék folyt, de nem is csoda, mikor mindkét csapat teljes erővel igyekezett az eredményt korrigálni.

Szégyenünkre be kell vallanunk, mi két büntető rúgást kaptunk, szerencsénkre

A Ferencz József tudomány-egyetem börgyógászati osztályán Prof. Marschalkó igazgató utasítására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle **gyógyszappanokat** rendelik. Világhírű különlegességek :

Kolozsvári kátrány-Szappan

(teljesen kiszorította a külföldi gyártmányokat)

Izzadás ellen

Kolozsvári chrom szappan.

Bőrkiütés-Viszketeg ellen kolozsvári kén szappan.

Szeplő májfolt, stb. **Kolozsvári Borax szappan.** Hajhullás ellen: **Kolozsvári Petrol szappan.**

Ezenkívül egész sora a világhírű gyógyszappanoknak, melyek mindenütt kaphatók. Ismertetőket készséggel küld :

Kolozsvári Heinrich József gyógyszappangyár r: t. Kolozsvárt.

azonban egyiket kapusunk kivédte, a másik pedig a kapu fölött süvitett el.

A tavasz folyamán mi néhány pécsi csapatot alaposan meggoaloztunk, mert e hó 15-ére az Egyetértés F. C. kérte kifejezetten a mi I. csapatunkkal való revancho mérkőzést, amit természetesen a Sz. A. K. nem fogadhatott meg; így amennyiben nem lesz ez a folytonos esőzés, megtartjuk most nevezett csapattal a mérkőzést.

Nagyobb vonzalmat kölcsönöz ennek a matsch-nak, hogy a Terézvárosi Torna Club (Budapest) bajnokesapatának kapusa, ki a vidéken látogatóban van, kérte, engedjük meg az ő közreműködését a mi csapatunkkal. Mi ezt készséggel megtettük, annál is inkább, mert barátságos mérkőzésről lévén szó, legalább a mi footballistáink tanulnak tőle, s mert mint atléta formája mutatja, igazi kapusnak született és ép ezért is merjük remélni, hogy a mi csapatunk ismét győzelmesen kerül ki a küzdelemből. Mivel a szigetváriaknak ritkán jut kedvező alkalom, ajánljuk különösen e mérkőzésnek szíves megtekintését.

Tjő.

Gondolatok.

Aki nem olvas: nem is él.

*

Aki olvasni szeret: sohasem unatkozik.

*

Ki korán kezd élni, azzal az élet is korán végez.

*

Sok üdvös sikert öl meg csirájában a kezdet nehézségének félelme.

*

A mai társadalmi és politikai nagyságok tulnyomó részének közös keresztapjuk a „nagy dob.”

*

Aki nem tud igazán jól mulatni, az igazán komolyan cselekedni sem tud.

*

A cicomás nő nem csupán azért cifrázkodik, hogy másoknak tessenek, hanem azért is, hogy élvezettel nézhessen a tükörbe.

*

Sok hiu nő mikor kacéran néz a férfiakra, nem azért teszi, hogy a férfiakat meghódítsa, hanem hogy a többi nőket bosszantsa.

*

A viszhang gyakran szebben szól, mint aki belekiáltott.

*

Némely ember kétféle álarcot visel: a jóság és gonoszság álarcát. Így aztán sohse tudhatjuk, hogy milyen az igazi képe.

*

Aki semmit sem hisz, miért követeli, hogy higgyünk neki, amikor mindent tagad?

*

A vak ember elől a durva lelkűek is kitérnek. Az igazság vak. — Ezért tér ki előle az emberek legtöbbször.

Makulaturapapiros eladó
a kiadóhivatalban.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilógramonként értendők.

Szigetvár, 1912. szeptember 13 án.

Buza — K 10.20 10.30

Rozs — „ 8.60 8.70

Árpa — „ 8.50 8.60

Zab — „ 9.— 9.10

Tengeri — „ 10.— —

Bükköny — „ 8.— —

Bab — „ 11.40 —

Budapesti áru tőzsde.

Határidő üzlet.

		Mai árak
Buza októberre	— — —	11.25
Rozs októberre	— — —	9.65
Zab októberre	— — —	10.23
Tengeri augusztusra	— — —	9.32

IRDETÉSEKET

jutányos árért
vesz fel a

kiadóhivatal

és

KOZÁRY EDE

papirkereskedő

A mesterdalnok ...

Cipőm szép és tökéletes
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Csinos és izléses kivitelű

NYOMDAI MUNKÁKAT

a legolcsóbban készít

KOZÁRY EDE

Szigetvárrott, Zrinyi-tér 2. sz.

Ugyanott:
könyv-, papir-, író- és
rajzszerkeszkedés

Üzleti- és imakönyvek,

levélpapírok és

nyomtatványok

nagy raktára

Figyeljen jól arra, — vannak ládikák és csomagok a forgalomban, melyek nem tartalmazznak valódi :Franckot:, hanem utánzatot!

Ha zamatos italt és tápláló kávét kíván, úgy tessék valódi :Franck: kávé-pótlékot kérni, mely azonban — csak ezen beiktatott jeggyel valódi: és ezen beiktatott aláírással:

Franck Henrik Fiai

Azért: elővigyázat a bevásárlásnál!

X 8001 .1. 6 II.

Védjegy.

A szigetvári állami polgári fiu és leányiskolai, valamint áll. elemi iskolai összes :-:

tankönyvek iskolai tanszerek

iskola táskák, könyvszíjak stb. jutányos áron kaphatók

KOZÁRY EDE

köny- és papirkereskedésében

☒ SZIGETVÁR OTT ☒

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy Szigetváron a Rákóczi- (vasuti) utca 3. számú házban

uri szabó üzletet nyitottam.

Állandó nagy választékban raktáron tartok *valódi angol és hazai szövet ujdonságokat*, s azok feldolgozásához kizárólag első rendű munkásokkal rendelkezem.

A t. közönség szíves pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Dvorszky András.

ELADÓ TÉGLAHÁZ

A mozsgói országot mellett levő

téglaház

szükséges földterülettel, vasuti rakodó helyhez közel eladó. Bővebb felvilágosítás e lap kiadóhivatalában nyerhető.

Uj fogorvosi műterem

és

fogtechnikai laboratorium.

Alólírott másfélévi, részben Budapesten részben New-York és Berlinben végzett fogászati tanulmány és gyakorlat után fogorvosi műtermét megnyitotta, mely különös tekintettel az *asepsire* és *érezéstelenítésre*, a *legtökéletesebb* segédeszközökkel van felszerelve.

Készít arany, porcellán és amalgam töméseket. Foghuzás *érezéstelenítéssel*. Hibás növéssü *fogak rendezése*.

A *fogtechnika* körébe vágó összes munkák, u. m. csapos fogak, arany és aluminium koronák és hidmunkák a legujabb amerikai módszerek szerint. Mindennemű lemezes fogpótlások.

Rendelő órák d. e. 9—12-ig. d. u. 2—6 óráig.

Dr. Tolnai Jenő fogorvos

Pécs, Apáczta-utca I. szám.

Sipőcz gyógyszerár épülete.

UNION HORLOGÈRE

NEMZETKÖZI ÓRAGYÁRTÁSI TÁRSASÁG

BIEL GLASHÜTTE/S.

Legjobb szerkezetű zsebóráinak egyedüli elárusítóhelye Szigetváron Barvártth Károly órásnál.

GENF

Kinek drága az egészsége

és pénzt nem akarja hiábavaló dolgokra kiadni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

OROSZLÁN MENTHOL Sósorszeszt

a háziszerek királyát.

Kapható 44 filléres, 1.10 és 2.20 K. eredeti üvegben.

Főelárusítás:

Nagy Ferencz

ur üzletében SZIGETVÁR.

Törvényesen bejegyzett védjegy.

Ovakodjunk értéktelen utánzatoktól.

Csuz, köszvény, *reuma*, szaggatás nyilalás, oldalszurás, *keresztcsontfájás*, derék-oldal vagy *hátfájás*, izom-és inbántalmak, kar-és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, *göresök*, továbbá hűlés, megfázás vagy léghuzamból származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol Sósorszesz használata által. Ha a fájó testrész a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk.

Fogfájás, fejfájás, *fejszaggatás*, hajhullás, idegesség, *bágyadság*, kimerültség, általános gyengeség eseteiben kincessel ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósorszesz.

Torokfájás, *rekedtség*, gégehurut influenza, *nátha* ha fellép, ugy emlékeznek az Oroszlán Menthol Sósorszeszre, mely a legkitünőbb és legelterjedtebb háziszere.

Ezer es ezer más esetekben is kitünő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósorszesz használva.

Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Meathol Sósorszesz az emberiség jótévéje.